

Esitys Jalasjärven kunnan ja Seinäjoen kaupungin yhdistämiseksi

Erityisen kuntajakoselvityksen tehneet kuntajakoselvittäjät Janne Antikainen ja Eero Laesterä esittävät Seinäjoen kaupunginvaltuustolle, että Jalasjärven kunta lakkaa ja yhdistyy Seinäjoen kaupunkiin 1.1.2016 lukien.

Kuntarakennelain 16 a §:n mukaisesti yhdistyminen on välttämätön erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan Jalasjärven kunnan asukkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi.

Yhdistymisestä sovitaan oheisen kuntarakennelain 8 §:n mukaisen yhdistymissopimuksen mukaisesti.

Jalasjärven yhdistyminen Seinäjokeen on perusteltua sekä toiminnallisesti että strategisesti oheisen yhdistymissopimuksen taustamuistion mukaisesti. Jalasjärven ja Seinäjoen yhdistyminen perustuu kauaskantoiseen näkemykseen tulevaisuudessakin elinvoimaisesta ja kuntalaisille laadukkaita ja turvatusti palveluja tuottavasta uudesta Seinäjoesta. Yhä haastavammaksi muotoutuva toimintaympäristö ja vaativammat palvelutarpeet vaativat vahvempaa kuntaa.

Päätösesitys: Seinäjoen kaupunki hyväksyy kuntajakoselvittäjien ehdotuksen Jalasjärven kunnan lakkauttamiseksi ja yhdistymiseksi Seinäjoen kaupunkiin 1.1.2016, sekä tekee selvittäjien ehdotuksen mukaisen esityksen yhdessä Jalasjärven kunnan kanssa kuntien yhdistymisestä valtiovarainministeriölle.

LIITTEET

Yhdistymissopimus

Yhdistymissopimuksen taustamuistio

JAKELU

Seinäjoen kaupunki

Tiedoksi

Jalasjärven kunta

Valtiovarainministeriö

Esitys Jalasjärven kunnan ja Seinäjoen kaupungin yhdistämiseksi

Erityisen kuntajakoselvityksen tehneet kuntajakoselvittäjät Janne Antikainen ja Eero Laesterä esittävät Jalasjärven kunnanvaltuustolle, että Jalasjärven kunta lakkaa ja yhdistyy Seinäjoen kaupunkiin 1.1.2016 lukien.

Kuntarakennelain 16 a §:n mukaisesti yhdistyminen on välttämätön erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan Jalasjärven kunnan asukkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi.

Yhdistymisestä sovitaan oheisen kuntarakennelain 8 §:n mukaisen yhdistymissopimuksen mukaisesti.

Jalasjärven yhdistyminen Seinäjokeen on perusteltua sekä toiminnallisesti että strategisesti oheisen yhdistymissopimuksen taustamuistion mukaisesti. Jalasjärven ja Seinäjoen yhdistyminen perustuu kauaskantoiseen näkemykseen tulevaisuudessakin elinvoimaisesta ja kuntalaisille laadukkaita ja turvatusti palveluja tuottavasta uudesta Seinäjoesta. Yhä haastavammaksi muotoutuva toimintaympäristö ja vaativammat palvelutarpeet vaativat vahvempaa kuntaa.

Päätösesitys: Jalasjärven kunta hyväksyy kuntajakoselvittäjien ehdotuksen Jalasjärven kunnan lakkauttamiseksi ja yhdistymiseksi Seinäjoen kaupunkiin 1.1.2016, sekä tekee selvittäjien ehdotuksen mukaisen esityksen yhdessä Seinäjoen kaupungin kanssa kuntien yhdistymisestä valtiovarainministeriölle.

LIITTEET

Yhdistymissopimus

Yhdistymissopimuksen taustamuistio

JAKELU

Jalasjärven kunta

Tiedoksi

Seinäjoen kaupunki

Valtiovarainministeriö

JALASJÄRVEN KUNNAN JA SEINÄJOEN KAUPUNGIN YHDISTYMISSOPIMUS

1. Sopimuksen tarkoitus ja sitovuus

1.1. Sopimuksen tarkoitus

Sopimus on kuntarakennelain (1698/2009) 8 §:n mukainen yhdistymissopimus.

Sopimuksen osapuolina ovat Seinäjoen kaupunki ja Jalasjärven kunta.

Kuntajakoa muutetaan siten, että Jalasjärven kunta lakkaa ja se yhdistyy Seinäjoen kaupunkiin.

1.2. Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo

Tämä yhdistymissopimus on sitova valtuustojen huhtikuussa 2014 ja tekemistä yhdistymispäätösesityksistä alkaen ja kun valtioneuvosto on tehnyt päätöksen kuntajaon muutoksesta.

Uusi Seinäjoen kaupunki (myöhemmin uusi Seinäjoki) aloittaa toimintansa 1.1.2016 ja yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2018 loppuun asti.

Kuntarakennelain 29 §:n mukaisesti henkilöstöä koskeva irtisanomissuoja kestää viisi vuotta. Se on voimassa 1.1.2016–31.12.2020 välisen ajan. Lisäksi henkilöstön asemaa täsmennetään erillisellä henkilöstösopimuksella.

2. Strateginen yhdistyminen

Kuntien yhdistyminen toteutetaan 1.1.2016, jolloin edellytykset strategisen kuntaliitoksen toteuttamiselle ovat olemassa kuntarakennelain mukaisesti.

Yhdistyminen lisää kaupunkiseudun taloudellista aktiivisuutta ja luo edellytykset työlle ja toimeentulolle. Tämän pohjalta turvataan asukkaiden hyvinvointi ja palvelutarjonnan kehittäminen. Uusi Seinäjoki on myös tulevaisuudessa yksi Suomen kasvukeskuksista.

Tähän yhdistymissopimukseen on kirjattu ne asiakohdat, jotka ovat välttämättömiä ohjaamaan uuden Seinäjoen valmistelua vuosina 2014–2015 ja uuden Seinäjoen toimintaa vuosina 2016–2018 sekä sellaiset pidemmälle ulottuvat strategiset linjaukset, joilla on merkitystä yhdistymissopimuksen jälkeiseen aikaan.

Kuntien yhdistyminen täyttää kuntarakennelaissa esitetyt kuntajaon kehittämisen tavoitteet.

2.1. Yhdistymisen arvot

Jalasjärvellä ja Seinäjoella on yhteinen, eteläpohjalainen arvoperusta, jossa tulevaisuutta rakennetta yrittäjyyden, aktiivisuuden ja vahvan tahdon perustalta. Kuntien yhdistymistä ohjaavat lisäksi vastuullisuutta, turvallisuutta, avoimuutta, yhteisöllisyyttä, uudistumista ja onnistumista korostavat arvot.

Vastuullisuus ja turvallisuus merkitsevät sitä, että uusi Seinäjoki turvaa asukkaiden hyvinvoinnin ja hyvän elämän mahdollisuudet. Uusi Seinäjoki on avoin ja haluaa edistää asukkaidensa osallisuutta ja luottamusta omaan kaupunkiin.

Uusi Seinäjoki hyödyntää ja rakentaa yhteisöllisyyttä, joka perustuu asukkaiden aktiivisuuteen. Sitä kautta pyritään turvaamaan myös mahdollisimman hyvä tasapainoisuus uuden Seinäjoen kehittämisessä ja palveluissa.

Uusi Seinäjoki haluaa uudistua ja onnistua. Kaupungin, asukkaiden ja yritysten yhteistyöllä ja parasta mahdollista tietoa, taitoa ja osaamista hyödyntämällä uusi Seinäjoki on elinvoimainen. Uusi Seinäjoki turvaa asukkaiden hyvinvoinnin ja palvelutarjonnan kehittämisen.

2.2. Yhdistymisen visio

Seinäjoen kaupungin ja Jalasjärven kunnan yhdistymisen tavoitteena on muodostaa elinvoimaisempi ja vetovoimaisempi kunta sekä tehokkaampi kaupunkiseudun ydin. Seinäjoen ja Jalasjärven yhdistyminen lisää koko Etelä-Pohjanmaan mahdollisuuksia elinolosuhteiden, palvelujen sekä elinkeinojen ja osaamisen kehittämiseksi.

Uusi Seinäjoki pystyy vastaamaan tulevaisuuden palvelu- ja kasvuhaasteisiin paremmin. Yhdistymisellä turvataan kunnan toimintaedellytykset tulevaisuudessa.

Uusi Seinäjoki on kaupunki, jonne asukkaat ja yritykset haluavat rakentaa tulevaisuuttaan. Entisen Jalasjärven kunnan alue on elinvoimainen osa uutta Seinäjokea, missä kaupunginosakeskusten ja kylien asukkaat ja yritykset toimivat aktiivisesti oman elinympäristönsä kehittämiseksi ylläpitäen samalla vahvan paikallisen identiteetin.

2.3. Yhdistymisen tavoitevuodet

Uuden Seinäjoen yhdistymisen edellyttämät ja yhteistä tulevaisuutta rakentavat toimet käynnistetään välittömästi yhdistymispäätöksen jälkeen. Uuden Seinäjoen strategisten tavoitteiden arviointi ja uudistaminen toteutetaan vuosien 2014 ja 2015 aikana. Seuraava uusi Seinäjoen strategia laaditaan seuraavan valtuustokauden alussa vuonna 2017.

2.4. Elinvoiman turvaaminen ja vahvistaminen

Uuden Seinäjoen elinvoimaisuuden turvaamisessa hyödynnetään Jalasjärven vahvuudet. Jalasjärven sijainti on edullinen ja tukee Seinäjoen eteläistä kasvukäytävää. Jalasjärven alueen mittava maatalous ja koko ruokaketjun alan yrittäjyys tukevat Seinäjoen vahvistumista kansallisesti keskeisenä älykkäiden ruokajärjestelmien alan osaajana. Jalasjärven alueella toimivat useat merkittävät ja tunnetut yritykset vahvistavat koko kaupungin yritystoiminnan profiilia. Jalasjärvellä on myös hyvin elinvoimaisia kyliä, jotka tukevat koko kaupungin alueen säilymistä elinvoimaisena.

Uusi Seinäjoki tuo Jalasjärven alueen tulevaisuuden vahvistamiseksi kaupunkikonsernin voimavarat ja osaamisen. Kaupungin uusi elinkeinoyhtiö tuo kokonaan uusia mahdollisuuksia jalasjärveläisten yritysten käyttöön. Seinäjoen kaupungin uusi asukaslautakunta tuo välineitä asukkaiden aktiivisuuden, osallisuuden ja kuntalaisviestinnän tukemiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään jo yhdistymisen alkuvaiheessa Jalasjärven kuntakeskuksen elinvoimaisuuden edistämiseen.

2.5. Uusi Seinäjoki

Uusi Seinäjoki kuuluu Suomen nopeimmin kasvavien keskusten joukkoon. Väestölisäys on jo usean vuoden ajan ollut 1,5 % vuodessa ja trendi jatkuu vuoteen 2020 kasvavana. Uusi Seinäjoki kuuluu maan merkittävimpiin palvelukeskittymiin ja se on Suomen kuudenneksi suurin kaupan keskus. Seinäjoki on jo nyt jalasjärveläisten palveluiden ja kaupan luontainen asioimissuunta.

Uuden Seinäjoen elinkeinorakenteen kärkiä ovat vahva elintarviketalous sekä sitä tukeva teknologiateollisuus. Alueella on kansallisessa mittakaavassa merkittävästi alan tutkimus- ja kehittämispalveluja sekä jatkuvasti kehittyvä kansainvälinen yhteistyöverkosto.

2.6. Palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen

Kuntarakenteen muutos on mahdollisuus kehittää ja uudistaa palvelurakennetta ja -prosesseja sekä yksittäisiä palveluita.

2.7. Henkilöstöhallinto korostuu

Henkilöstöllä on uudessa kunnassa erittäin tärkeä rooli. Hyvään henkilöstöhallintoon kiinnitetään yhdistymissopimuksessa, yhdistymisen valmistelussa ja toteutuksessa erityistä huomiota.

2.8. Yhdistymisen arviointi

Uuden Seinäjoen perustamisen hyvän valmistelun ja toteutuksen varmistamiseksi käytetään apuna systemaattista ja reaaliaikaista arviointia. Arvioinnin tekee ulkopuolinen taho, joka seuraa kuntaliitoksen toteutumista noin 9 kk välein kolmen vuoden ajan. Arviointitulosten perusteella tehdään

mahdollisesti tarvittavia korjauksia yhdistymisen valmistelu- ja toteutustyöhön.

Myös erilaisia uusia osallisuuden välineitä kuten kansalaisraatia ja verkkoa hyödyntäviä arviointikeinoja tullaan hyödyntämään.

3. Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntarakennelain 2 §:ssä todetaan, että kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:ssä säädetään kuntajaon muuttamisen edellytyksistä. Sen mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia, tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Kuntajaon muuttamisen edellytysten osalta todetaan, että yhdistymissopimusehdotuksen mukaisesti toimien kaikki neljä yhdistymisen edellytystä täyttyvät. Myös alueellisen eheyden vaatimus täyttyy, ja uusi Seinäjoki muodostaa selkeän ja kiinteän työssäkäyntialueen sekä toiminnallisen kokonaisuuden, joka on riittävän suuri vastaamaan tulevaisuuden niin demograafisiin kuin taloudellisiin haasteisiin.

4. Uuden kunnan perustaminen

Seinäjoen kaupungin ja Jalasjärven kunnan yhdistyminen toteutetaan siten, että Jalasjärven kunta lakkaa 31.12.2015 ja se yhdistetään Seinäjoen kaupunkiin. Uusi Seinäjoen kaupunki aloittaa toimintansa 1.1.2016.

Valtioneuvostolle esitetään, että kuntajaon muutoksesta päätettäessä uusi kunta määrätään kuntarakennelain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla kuulumaan samaan tuomiopiiriin ja hallintoalueisiin kuin mihin Seinäjoen kaupunki kuuluu vuonna 2016.

Lakkaavan kunnan oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät kuntarakennelain 36 §:n mukaisesti uudelle kunnalle.

4.1. Kunnan nimi ja vaakuna

Uuden kunnan nimeksi tulee Seinäjoki. Se ottaa käyttöön kaupunkinimityksen. Uuden kunnan vaakunaksi tulee nykyisen Seinäjoen kaupungin vaakuna.

4.2. Yhdistyvän kunnan valtuusto

Yhdistyvät kunnat sopivat, että niiden valtuustot yhdistetään uuden kunnan valtuustoksi kunnallisvaalikauden loppuun kestäväksi toimikaudeksi (Kuntarakennelaki 24 § 2 mom.).

Kuntarakennelain 27 §:n 1 momentin mukaisesti, jos yhdistyvät kunnat ovat sopineet valtuuston muodostamisesta 24 §:n 2 momentin mukaisesti, valtuuston toimikausi alkaa valtioneuvoston päätettyä kuntajaon muuttamisesta.

4.3. Yhdistymishallitus

Yhdistymishallitus vastaa kuntarakennelain 10 §:n mukaisesta yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta. Yhdistymishallituksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä kunnanhallituksesta säädetään.

Yhdistymishallituksen toiminta käynnistyy välittömästi sen jälkeen, kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymisesitystä koskevat päätöksensä ja valinneet yhdistymishallitukseen omien kuntiensä jäsenet ja varajäsenet.

Yhdistymishallitus vastaa yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta siihen asti, kunnes uusi valtuusto on valinnut uuden kaupunginhallituksen.

Yhdistymishallitukseen valitaan 14 jäsentä ja heille varajäsenet tasa-arvolain kiintiösäännöstä noudattaen. Yhdistymishallituksen paikkajako suhteutetaan kuntien kokoon siten, että Seinäjoelle tulee 10 paikkaa, Jalasjärvelle 4 paikkaa.

Yhdistymishallituksen paikkajaossa otetaan huomioon molempien kuntien puoluepoliittiset voimasuhteet vuoden 2012 kuntavaalien tulosten mukaisesti siten, että Suomen keskustalle tulee 6 paikkaa, Kansalliselle kokoomukselle 4 paikkaa, Suomen sosialidemokraattiselle puolueelle ja Perussuomalaisille tulee 2 paikkaa kummallekin.

Yhdistymishallitus valitsee keskuudestaan seinäjokelaisen puheenjohtajan ja jalasjärveläisen varapuheenjohtajan.

Kahdella henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistymishallituksen kokouksissa käsiteltäessä henkilöstöä koskevia asioita.

Henkilöstöä edustavat yhdistykset valitsevat keskuudestaan edustajat siten, että toinen on Seinäjoelta ja toinen Jalasjärveltä.

Jotta yhdistymishallituksen jäsenten paikat ja varapaikat saadaan jaettua sujuvasti sekä kunnittain että puolueittain, käydään sitä varten valmistelevat neuvottelut heti sen jälkeen, kun kuntien valtuustot ovat tehneet päätöksensä kuntien yhdistymisesityksestä valtioneuvostolle. Kuntien valtuustojen tulee kokoontua valitsemaan yhdistymishallituksen jäsenet ja varajäsenet kahdeksan (8) viikon kuluessa siitä, kun valtuustot ovat tehneet päätökset yhdistymisesityksestä valtioneuvostolle.

Yhdistymishallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta vastaavat Seinäjoen kaupunginjohtaja ja Jalasjärven kunnanjohtaja, esittelijänä toimii Seinäjoen kaupunginjohtaja.

5. Uuden Seinäjoen rakentaminen

Seinäjoen kaupungin ja Jalasjärven kunnan tavoitteena on kuntaliitoksella turvata asukkaiden peruspalvelujen saatavuus ja taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen riittävä palvelutaso sekä palveluiden laadullinen kehittäminen.

Kuntaliitoksen avulla pyritään näiden tavoitteiden toteuttamiseen laajentuneella alueella siten, että toiminnassa hyödynnetään uusia toimintamalleja, teknologioita sekä verkostoja.

Seinäjoen kaupungin ja Jalasjärven kunnan yhdistymisellä turvataan asukkaiden palvelujen saatavuus ja laadullinen kehittäminen sekä hyvä asuinympäristö.

Uuden Seinäjoen tavoitteena on varmistaa palvelutason myönteinen kehitys alueen taloutta vahvistamalla ja toiminnan tehokkuutta parantamalla.

Uuden Seinäjoen kaupungin alueelle luodaan sellaiset kilpailukykyiset toiminnalliset ja taloudelliset olosuhteet, joiden pohjalta syntyy uutta tuottavaa toimintaa, työtä ja toimeentuloa.

Palvelujen järjestämisessä otetaan huomioon harvaan asutun maaseudun tarpeet ja yksikkökustannusten arvioinnissa alueelliset erityisolosuhteet. Olosuhteiden olennaisista muutoksista johtuvat tarkistukset palvelutasoon kohdennetaan tasapuolisesti uuden Seinäjoen eri alueille.

Uuden Seinäjoen rakentamisessa on keskeisen tärkeää hyödyntää niitä kokemuksia, joita Seinäjoen kaupungilla on aiemmista viime vuosien kuntaliitoksista. Näissä liitoksissa toteutetut ratkaisut, toimintamallit sekä toisaalta saatu arviointitieto ja käyty kansalaiskeskustelu on syytä ottaa huomioon uuden Seinäjoen rakentamisessa.

Toteutetut kuntaliitokset antavat myös kannustavan esimerkin siitä, miten Seinäjoen kasvua ja kasvun kehää on voitu kuntaliitosten myötä edelleen vahvistaa. Tämän kasvun kehän laajentaminen myös Jalasjärven kunnan alueelle on yksi kuntaliitoksen keskeisistä tavoitteista.

5.1. Uuden Seinäjoen toimintaperiaate

Uuden kaupungin tärkeänä strategisena linjauksena on kasvun ja elinvoimaisuuden vahvistaminen. Tämä tapahtuu erityisesti seuraavien periaatteiden kautta:

- 1) Elinkeinopolitiikan korostaminen. Uuden Seinäjoen kaupungin kestävän kasvun perusta on yrittäjyydessä, yrittäjyysasenteessa ja yritysten tahdossa menestyä ja kasvaa.
- 2) Tiedon, taidon ja osaamisen vahvistaminen. Uuden Seinäjoen kaupungin tulee hyödyntää parasta mahdollista tietoa, taitoa ja osaamista kaikessa toiminnassaan. Kaupungin on myös tuettava ja kannustettava yrityksiä, yhteisöjä ja asukkaitaan osaamisensa vahvistamiseen.
- 3) Yhdyskunta- ja palvelurakenteen vuorovaikutteinen kehittäminen. Uusi Seinäjoen kaupunki tarjoaa monipuoliset asumisen mahdollisuudet kaupunkiasumisesta kyläasumiseen. Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä edistetään kaupunkikeskustan ohella myös tiiviiden ja elinvoimaisten kylä- ja kaupunginosarakenteiden rakentumista sekä palvelurakenteen ja sen toimivuuden ja taloudellisuuden huomioimista. Palvelujen järjestämisessä otetaan huomioon alueelliset tarpeet ja erityisolosuhteet.
- 4) Osallisuuden ja kansalaisten aktiivisuuden hyödyntäminen. Uusi Seinäjoen kaupunki tarvitsee yhteisöjensä ja asukkaittensa aktiivisuutta ja osallisuutta. Tätä tuetaan avoimella ja vuorovaikutteisella viestinnällä.
- 5) Toimiva verkostoyhteistyö. Uusi Seinäjoen kaupunki on avoin yhteistyölle. Se tarkoittaa niin kaupungin sisäistä yhteistyötä kuin myös yhteistyötä alueellisesti, maakunnallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

5.2. Lähidemokratia.

Uudessa Seinäjoen kaupungissa on asukaslautakunta, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää asukkaiden ja yhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia kaupungin toimintaan sekä aktivoida asukkaita ja yhteisöjä omaehtoiseen toimintaan oman kaupungin ja elinympäristönä kehittämiseksi. Asukaslautakunta on myös tiedon välittäjä ja yhteistyön edistäjä kaupungin ja asukkaiden välillä.

Asukastoiminnan perusyksikkö on kaupunginosa- tai kyläyhteisö tai muu seura tai yhdistys. Uuden Seinäjoen alueella on yli neljäkymmentä kylää, useita kaupunginosayhdistyksiä sekä satoja seuroja ja yhdistyksiä. Näiden

yhteisöjen omaehtoinen ja oman lähiympäristönsä kehittämiseen suuntautunut toiminta on asukastoiminnan aktiivinen ydin.

Uuden Seinäjoen asukaslautakunta edistää asukkaiden osallisuutta kaupungin toimintaan. Asukaslautakunta toteuttaa päätöksenteon valmisteluun osallistavia keskusteluja ja arviointoja, kansalaisraateja ja muita, mm. nettiä sekä sosiaalista mediaa hyödyntäviä osallisuusmuotoja.

Asukaslautakunta edistää asukkaiden aktiivisuutta mm. myöntämällä kaupungin rahoitusta yhteisöllisiin investointihankkeisiin, myöntämällä avustuksia sekä suuntaamalla kaupungin omaa toimintaa asukkaiden omaehtoisia hankkeita tukevaksi.

Jalasjärven alueen kylät ja yhteisöt ovat asukaslautakunnan toiminnan kohdealueena samoin kuin muutkin Seinäjoen kylät ja yhteisöt. Erityinen huomio tullaan yhdistymisen ensivaiheessa osoittamaan entisen kuntakeskuksen kansalaistoiminnan aktivoimiseen.

Jalasjärven alueen asukkaiden edustus huomioidaan myös nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston sekä muiden osallisuuteen perustuvien toimielinten kokoonpanossa.

6. Hallinnon periaatteet

6.1 Palveluiden järjestämisen ja tuottamisen toimintatapa

Laajentuneen kaupungin organisaatio rakentuu Seinäjoen kaupungin nykyisen organisaation pohjalle, johon Jalasjärven kunnan nykyinen hallintorakenne sulautetaan sovittuja periaatteita noudattaen. Organisaatiota tullaan tarpeen mukaan tarkentamaan ja täydentämään siten, että se palvelee tasavahvasti koko laajentuvan kaupungin aluetta. Tarvittavat johtosääntömuutokset tehdään erikseen.

Palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa noudatetaan oman tuotannon osalta nykyistä ja toimivaa toimintatapaa. Palvelutuotantoa kehitetään edelleen monituottajamallina. Samalla malli vahvistaa kaupungin ja alueen yritysten, yhdistysten ja järjestöjen toimivaa yhteistyötä. Asukas- ja käyttäjälähtöiset tuote- ja palveluprosessit /-ketjukurvaukset parantavat toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta.

6.2. Luottamushenkilöorganisaatio ja viranhaltijaorganisaatio

Uuden Seinäjoen kaupungin valtuusto on 1.1.2016 alkaen yhdistetty valtuusto (kuntarakennelaki 24 § 2 mom.), jossa on 86 valtuutettua kunnallisvaalikauden loppuun kestävänsä toimikauden, sen jälkeen valtuuston jäsenmäärä määräytyy kuntalain 10 § mukaan.

Uuden Seinäjoen luottamushenkilöorganisaatio muodostetaan Seinäjoen kaupungin nykyisen lautakunta- ja johtokuntarakenteen pohjalta. Kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä, ja myös lautakuntien jäsenmäärä on

13. Siirtymäkauden ajan 1.1.2016 lukien kunnallisvaalikauden loppuun kestävän toimikauden, kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenmäärä on 15. Esittelyssä noudatetaan yhden esittelijän mallia. Uudessa Seinäjoessa noudatetaan lähtökohtaisesti Seinäjoen kaupungin nykyisiä johto- ja toimintasääntöjä.

Uuden Seinäjoen viranhaltijaorganisaatio on Seinäjoen kaupungin nykyisen tulosalue- / tulosityksikkörakenteen mukainen.

Liitosneuvotteluiden yhteydessä poliittiset ryhmät sopivat poliittisen edustavuuden toteutumisesta luottamushenkilötoimielimissä kuntaliitokseen valmistautumisen vaiheessa.

6.3. Kunnanjohtajien asema

Yhdistyvien kuntien kunnanjohtajien siirtämisestä uuteen kuntaan ja siitä sopimisesta on säädetty kuntarakennelain 30§:ssä ja 8§:ssä. Lain mukaan viranhaltija siirretään hänelle soveltuvaan uuden kunnan virkaan tai työsopimussuhteeseen.

Seinäjoen kaupungin nykyinen kaupunginjohtaja siirtyy uuden Seinäjoen kaupunginjohtajaksi. Jalasjärven nykyinen kunnanjohtaja siirtyy uuden Seinäjoen johtotehtäviin erikseen määrättävällä toimenkuvalla ja Seinäjoen kaupungin johtoryhmän jäseneksi.

7. Henkilöstöhallinto

7.1. Viiden vuoden irtisanomissuoja vuosille 2016–2020

Kuntajaon muutos on henkilöstön kannalta kuntarakennelain 29 §:n mukainen liikkeenluovutus.

Kuntien vakinainen henkilöstö siirtyy perustettavan uuden Seinäjoen palvelukseen kuntarakennelain edellyttämällä tavalla siten, että lakkaavan kunnan vakinaiset viranhaltijat ja toistaiseksi voimassa olevassa työsopimussuhteessa olevat työntekijät siirretään uuden Seinäjoen vastaaviin virka- ja työsopimussuhteisiin heille soveltuviin tehtäviin. Ne palvelussuhteen ehdot, jotka siirrettävällä henkilöstöllä on ollut voimassa palvelussuhteessaan lakkaavaan työnantajaan siirtohetkellä, velvoittavat sitovina uutta Seinäjokea siten kuin kuntajakolaissa on määrätty.

Vuoden 2016 alusta voimaan tulevassa kuntajaon muutoksessa, jossa henkilöstöä siirtyy 3 §:ssä tarkoitetun uuden kunnan palvelukseen, työnantajalla ei ole oikeutta irtisanoa palvelusuhdetta työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 3 §:ssä tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 37 §:ssä tarkoitetulla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla. Tämä kiello koskee molempia kuntajaon muutoksessa mukana olevaa kuntaa ja on voimassa viisi vuotta (1.1.2016–31.12.2020) kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Työntekijä ja viranhaltija voidaan

kuitenkin irtisanoa, jos hän kieltäytyy vastaanottamasta työnantajan hänelle tarjoamaa työsopimuslain 7 luvun 4 §:n tai viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaista uutta työtehtävää tai virkaa. Eli palvelusuhdeturvan edellytyksenä on se, että työntekijä on valmis vastaanottamaan tarvittaessa hänelle soveltuvaa, nykyisestä poikkeavaa työtä.

Mahdollisissa muutoksissa pyritään ottamaan huomioon henkilöstön toivomukset sekä työntekijän osaaminen ja soveltuvuus suunniteltuun tehtävään. Ensisijaisena tehtävänkuvien muodostamisen kriteerinä on kuitenkin uuden organisaation toimivuus.

Tehtävien muutostarpeet ja muutosmahdollisuudet arvioidaan koko henkilöstön osalta, ei ainoastaan uuden työnantajan palvelukseen siirtyvän henkilöstön osalta.

Molempien kuntien määräaikainen henkilöstö siirtyy uuden kunnan palvelukseen määräajan täyttymiseen saakka. Määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteiden jatkumisesta päätetään erikseen normaalissa järjestyksessä.

Edellä todettuja periaatteita noudatetaan myös lakkaavan JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän vakinaiseen ja määräaikaiseen henkilöstöön siltä osin kuin he työskentelevät entisen Jalasjärven palvelutuotannossa.

Jalasjärven Vesi Oy:n palvelukseen liikkeen luovutuksella 1.1.2014 siirtyneitä työntekijöitä koskee myös kuntarakennelain mukainen palvelusuhdeturva.

Viiden vuoden irtisanomissuoja turvataan myös siinä tapauksessa, jos vakinaista henkilöstöä siirretään kuntien yhtiöiden, liikelaitosten tai kuntayhtymien palvelukseen.

7.2. Henkilöstösopimus ja palvelusuhdeturva

Kuntien yhdistyminen antaa mahdollisuuden tarkastella ja kehittää viranhaltijaorganisaatiota toiminnallisista lähtökohdista. Suurimmalta osin henkilöstön tehtävät säilyvät kuitenkin nykyisellään. Lähinnä hallinnossa, suunnittelussa ja joissakin keskitetysti toimivissa tukipalveluissa tarvitaan uudelleenjärjestelyjä. Jotkut henkilöstöjärjestelyt uuden organisaation käyttöönotossa saattaa edellyttää siirtymäaikaa, mutta pääsääntöisesti Uuden Seinäjoen organisaatio otetaan käyttöön samassa aikataulussa kuin kuntien yhdistyminen tapahtuu.

Sisäisen liikkuvuuden edistämällä ja / tai lisä- ja uudelleenkouluttamisella turvataan nykyisen henkilöstön palvelussuhde sekä henkilöstön tarkoituksenmukainen uudelleensijoittelu palvelujen painopisteiden edellyttämällä tavalla. Kokonaisvaltaisella ja tuloksikkaita tasoisella henkilöstösuunnittelulla sekä lisääntyvän eläkkeelle siirtymisen vaikutukset huomioon ottamalla varmistetaan osaavan henkilöstön asema myös uudessa Seinäjoessa.

Henkilöstön sopeuttamisessa tutkitaan yksilöllisesti kaikki eri vaihtoehdot. Ratkaisut tehdään vuorovaikutuksessa henkilöstön kanssa tasavertaisesti koko henkilöstöä kohdellen.

Uuden Seinäjoen kaupungin työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta järjestetään kuntien YT-lain ja uuden Seinäjoen paikallisen yhteistoimintasopimuksen mukaisin periaattein.

Henkilöstön yksityiskohtainen sijoitussuunnitelma laaditaan vuoden 2014 loppuun mennessä.

Henkilöstön asemaa täsmennetään erillisellä henkilöstösopimuksella. Siihen kootaan yhdistymissopimuksesta henkilöstöä koskevat asiat ja siirtymiseen liittyvät henkilöstöhallinnon periaatteet. Henkilöstösopimus valmistellaan yhdistymishallituksessa yhdessä henkilöstöä edustavien yhdistysten kanssa.

7.3. Palkkojen harmonisointi

Henkilöstön palkkojen harmonisoinnin lähtökohtana on maksaa vaativuudeltaan samasta työstä samaa tehtäväkohtaista palkkaa. Palkkausjärjestelmä perustuu tehtävän vaativuuden arviointiin uudessa kaupungissa. Harmonisointi tehdään 30.6.2018 mennessä tehtäväkohtaisiin palkkoihin keskimääräisen palkkatason mukaan siten, että tason alle jäävät tehtäväkohtaiset palkat korotetaan keskipalkkaan. Tehtäväkohtaisen palkan alentuessa, varsinaisen palkan ylijäävä osa työkokemuslisien ja ammattialalisien jälkeen, muutetaan henkilökohtaisiksi lisiksi, jotka poistuvat vähitellen yleisen palkkakehityksen myötä.

Palkkojen harmonisoinnin tarkempi aikataulu esitetään henkilöstösopimuksessa, eli palkkaerojen euromäärä selvitetään ja sen jälkeen käydään henkilöstön kanssa neuvottelut palkkaerojen harmonisoimisesta.

Siirtymäkauden aikana vuosina 2014–2015 Seinäjoen kaupungissa ja Jalasjärven kunnassa ei tehdä ylimääräisiä harkinnanvaraisia palkankorotuksia, vaan pitäydytään kunnallisiin virka- ja työehtosopimukseen sisältyvissä sopimuskorotuksissa.

7.4. Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet

Uuden kaupungin henkilöstöhallinnossa ryhdytään heti valtuustojen yhdistymispäätösesitysten jälkeen valmistelevaan yhteisiin toimintaperiaatteisiin perustuen henkilöstötarpeen arviointia, eläköitymisen ennakkointia ja huomioimista palvelurakenteiden kehittämisessä sekä henkilöstön sijoittumista.

Henkilöstön YT-toiminnalle varataan resursseja vastata sekä yhdistymisen siirtymävaiheen että toteuttamisvaiheen tehtävätarpeisiin.

Jalasjärven kunta ja Seinäjoen kaupunki neuvottelevat keskenään ennen kuin tekevät vuosien 2014–2015 aikana sellaisia sitovia uusia henkilöstöratkaisuja, jotka olisivat voimassa liitosajankohdan jälkeen.

7.5. Henkilöstön muutostuki ja henkilöstöstrategia

Henkilöstön muutostukeen, esimiesten valmentamiseen, osaamisen ja työsuhteiden kehittämiseen sekä sisäiseen tiedottamiseen laaditaan vuosien 2014–2015 aikana selkeä toiminta- ja taloussuunnitelma. Henkilöstöstrategian laatiminen on tärkeä osa uuden kaupungin strategiatyöstä.

7.6. Henkilöstön sijoittamisen periaatteet

Henkilöstön sijoittamisessa uuden kaupungin palvelukseen lähtökohtana on se, että työntekijä jatkaa entisessä tehtävässään ja entisessä toimipaikassaan, mikäli toiminnan tai työn teettämisen tarpeesta ei muuta aiheudu. Henkilöstön sijoittamisessa kohdistuu muutospaineita ensisijaisesti johtoon, esimiehiin ja hallintohenkilöstöön, jolloin tehtävät ja työtehtävän suorituspaikka saattavat muuttua.

Uuden kunnan henkilöstöhallinnossa on tärkeää kuulla erityisesti niitä työntekijöitä, joiden tehtävä muuttuu ja sen vuoksi heiltä kerätään tietoa heidän omista toivomuksistaan ja osaamisestaan ennen kuin työntekijöitä ryhdytään sijoittamaan uuteen organisaatioon.

7.7. Henkilöstön edustus yhdistymishallituksessa

Henkilöstöä edustavat yhdistykset valitsevat välittömästi kuntien valtuustojen tekemien yhdistymispäätösesitysten jälkeen keskuudestaan kaksi henkilöstön edustajaa, joilla on yhdistymishallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus käsiteltäessä henkilöstöä koskevia asioita.

8. Palveluiden periaatteet

8.1. Palveluverkosto

Palveluverkoston kehittämisessä hyödynnetään uusien palvelukonseptien lisääntyviä mahdollisuuksia.

Kehitettäessä palveluverkostoa ja asukaslähtöisiä palveluprosesseja syntyvät edellytykset palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden, laadun, kustannusten, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden hyvään hallintaan. Palveluiden järjestämisessä lähtökohtana ovat toimintojen taloudellisuuden ohella tehokkuus, tuloksellisuus ja vaikuttavuus. Tämä koskee myös ostopalveluita, joiden merkitys on voimakkaassa kasvussa. Uusi Seinäjoki kehittää erityisesti ostopalveluiden kilpailuttamisen osaamista ja seuraa tarkasti palveluiden laatua sekä kustannustehokkuutta.

Uusi Seinäjoki käyttää palveluiden järjestämisessä hyväkseen suurta väestöpohjaansa ja pitää palvelutuotannon omassa hallinnassaan, jolloin voidaan välttää mahdollisimman pitkälle turvautuminen vaikeasti ohjattaviin yhteistoimintaorganisaatioihin.

8.2. Palvelut

Kuntapalveluiden ja erityisesti lähipalveluiden merkitys korostuvat uuden Seinäjoen arvoissa ja visiossa. Tavoitteena on alueeltaan moni-ilmeinen, viihtyisä ja houkutteleva kestävästi uudistuva kaupunki. Viihtyvyys ja houkuttelevuus liittyvät ennen kaikkea palveluihin, asumiseen ja ympäristöön.

Kaupungin ulkoisessa toimintaympäristössä korostuvat elinkeinoelämän ja työpaikkojen merkitys. Tämä edellyttää myös monipuolisia ja laadukkaita yrityspalveluita. Vastaavasti kaupungin sisäisessä toimintaympäristössä korostuvat nykyisten ja myös kasvavan alueen uusien asukkaiden työpaikat, palvelut sekä asuminen, mikä merkitsee kuntatalouden näkökulmasta olemassa olevan toimintaympäristön ja infrastruktuurin hyödyntämisen tehostumista.

Kuntalaisten asumisen näkökulmasta palveluiden järjestämisen ytimen muodostavat lähipalvelut, joita useat henkilöt tarvitsevat jatkuvasti tai päivittäin. Ne pyritään tarjoamaan asukkaan lähiympäristössä tai tuomaan kotiin, jotta niiden piiriin on mahdollisimman helppo hakeutua.

Lähipalveluihin kuuluvat esim. varhaiskasvatus, perusopetus (lk 1-6), perustason sairaanhoitajan tai lääkärin vastaanotto, neuvolatoiminta, vanhusten palvelut, lähiliikuntapaikat sekä lähikirjasto tai kirjastoautopalvelu, jossa on myös sähköisen asiointin palvelu- ja neuvontapiste. Erityisesti tullaan kehittämään sähköisiä palveluja osana palvelu- ja tuotantoprosesseja. (Kts. Uudistuvat lähipalvelut, Kuntaliiton verkkojulkaisu, 2009.)

Lähipalvelut tuotetaan uuden Seinäjoen asukkaille talousarvion ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa yhtenäisin perustein ottaen huomioon alueelliset erityispiirteet etäisyyksissä, liikenneyhteyksissä ja palvelutarpeessa. Uuden Seinäjoen elinvoimaan ja toimintakykyyn kiinteästi liittyvillä lähipalveluilla on suuri merkitys.

9. Uuden Seinäjoen talous

Seinäjoen kaupunki kehittää talouttaan pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Päätyetyt kuntien talouden sopeuttamisohjelmat viedään läpi suunnitellusti.

Uuden Seinäjoen tavoitteena on luoda elinvoimainen ja vahva taloudellinen perusta palvelutuotannon turvaamiseksi sekä kehittämispotentiaalin kasvattamiseksi. Uuden Seinäjoen elinvoiman vahvistamisella voidaan kuntataloutta sopeuttaa pitkällä aikavälillä ilman uusia talouden

sopeuttamistoimia. Tuottavuutta tehostetaan kehittämällä palvelu- ja tuotantoprosesseja, poistamalla hallinnon ja eri toimintojen sekä toimitilojen päällekkäisyyksiä. Taloudenhoidossa toimitaan suunnitelmallisesti ja vastuullisesti niin, että uuden kaupungin talouden tasapaino turvataan.

Uuden Seinäjoen väestön ja alueen kokoa hyödynnetään siirtämällä tai luopumalla erillisten kuntien suunnittelemista uus- ja korvausinvestoinneista erityisesti silloin, kun investointitarpeet voidaan tyydyttää jo olemassa olevilla palvelurakenteilla. Muutoin Seinäjoen kaupunki noudattaa investointien painotuksissa pääsääntöisesti yhdistyvien kuntien vuosien 2014–2015 talousarvioissa hyväksymiä investointisuunnitelmia, mutta tällöinkin toteuttamisen edellytyksenä on, että hankkeiden rahoitus toteutuu suunnitellulla tavalla. Mikäli valtionosuus- tai muu suunniteltu rahoitus ei toteudu, tarkastellaan investointien toteuttamistapa ja aikataulu erikseen.

9.1. Taloudenhoito ennen yhdistymistä

Molemmat kunnat hoitavat omaa talouttaan vastuullisesti ennen yhdistymistä ja noudattavat kuntarakennelain 31 §:ää yhdistyvän kunnan viranomaisen rajoitetusta toimivallasta. Sen lisäksi sovitaan siitä, että 31 §:n rajoitusta noudatetaan myös niinä kuukausina, jolloin valtuustot ovat jo tehneet yhdistymisesityspäätökset, mutta valtioneuvosto ei ole tehnyt omaa päätöstään.

Jalasjärven kunta toteuttaa johdonmukaisesti ja huolellisesti laatimaansa talouden tasapainottamisohjelmaa. Seinäjoen kaupunki toteuttaa vastaavasti laatimansa talouden tasapainottamisohjelman sisältämät toimenpiteet.

Molempien kuntien talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen otetaan osaltaan huomioon myös uuden kunnan talousarvioiden valmistelussa.

Mikäli vuosien 2014–2015 aikana kunnissa ilmenee pakottava tarve talousarviosta poikkeavaan merkittävään käyttömenojen tai investointimenojen lisäykseen, asia on käsiteltävä ja hyväksyttävä yhdistymishallituksessa.

9.2. Valtion yhdistymisavustuksen käyttö

Uusi Seinäjoki saa valtion yhdistymisavustusta kolmen vuoden aikana 2016 – 2018 yhteensä 4 500 000 euroa, 3 500 000 euroa kuntarakennelain 43 §:n 1 momentin mukaisesti perusosaa ja 1 000 000 euroa 43 §:n 2 momentin mukaisesti lisäosaa.

Yhdistymisavustus maksetaan kolmena vuotena siten, että ensimmäisenä vuotena 2016 maksetaan 40 %, 1 800 000 euroa ja toisena sekä kolmantena vuotena 30 %, 1 350 000 euroa/vuosi.

Yhdistymisavustus käytetään ensisijaisesti Jalasjärven alueen kehittämistä tukeviin investointeihin ja hankkeisiin, joka kehittää uuden Seinäjoen elinvoiman ja kilpailukyvyn kehittämistä. Näin luodaan mahdollisuuksia

kiristyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä kilpailussa pärjäämiselle ja vahvistetaan uuden Seinäjoen tulopohjaa, joka puolestaan luo edellytyksiä laadukkaiden palvelujen turvaamiselle.

9.3. Uuden Seinäjoen taloudenhoidon periaatteet

Uuden Seinäjoen taloudenhoidon tavoitteena on toimia suunnitelmallisesti ja vastuullisesti turvaamalla uuden kunnan talouden tasapaino.

Yhdistymissopimuksella ei ole juridisesti mahdollista sopia siitä, millä veroprosenteilla uusi Seinäjoki aloittaa vuonna 2016. Valtuusto päättää veroperusteista talousarvion valmisteluun liittyvänä normaalina päätöksentekoprosessina.

Yhdistymishallituksen johtamassa valmistelu- ja strategiatyössä määritellään osana uuden Seinäjoen strategiaa taloudenhoidon periaatteet ja ne konkretisoidaan strategian toteuttamisohjelmissa ja vuoden 2016 talousarviossa, jonka uusi valtuusto hyväksyy. Vuoden 2016 alusta käynnistyvässä uuden Seinäjoen valtuuston johtamassa strategiatyössä tehdään tarvittaessa tarkistuksia taloudenhoidon periaatteisiin.

Vuosina 2014–2015 syntyvät yhdistymisen valmistelukustannukset kirjataan erikseen Seinäjoen kaupungin kirjanpitoon.

YHDISTYMISSOPIMUKSEN TAUSTAMUISTIO

Valtiovarainministeriön kriisikuntaryhmän loppulausunto syksyllä 2013 oli, että jalasjärveläisten palvelut on turvattava ja ne turvataan parhaiten liittämällä Jalasjärvi Seinäjokeen.

Syy kriisikuntastatukseen on 35 miljoonan euron JAKK-velka. Se ei ole jalasjärveläisten syy – eikä Jalasjärvi kuntana ole kuntajakoselvittäjien laskelmien mukaan hyötynyt ylimääräisestä valtio-osuudesta kuin vajaa miljoona euroa - mutta velka lankeaa Jalasjärven maksettavaksi. Selvityshenkilöiden näkemyksen mukaan olisi kohtuullista kohtuullistaa takaisinperintää.

Tällä hetkellä on todennäköistä, että Jalasjärvi saa lainaa velan takaisinmaksuun, ja alhaisen korkotason turvin palvelut voidaan turvata vuoden 2015 ajan. Lisälainoituksen evääminen tai korkotason voimakas nousu olisi jalasjärveläisille kohtalokasta.

Sopeutumistoimet Jalasjärvellä ovat välttämättömiä talouden muutosten ja erityisesti velkamäärän takia, mutta Jalasjärvi ei joudu Seinäjoen velkojen maksajaksi eikä toimintoja jouduta sopeuttamaan ylimääräisesti yhdistymisen takia. Kuntajakoselvittäjät ovat varmistaneet, että yhdistyminen ei vaaranna seinäjokelaisten palveluja. Seinäjoen väestönkasvu, demografia sekä palvelurakenne mahdollistaa yhdistymisen.

Jalasjärven ja Seinäjoen kuntaliitos perustuu kauaskantoiseen näkemykseen tulevaisuudessakin elinvoimaisesta ja kuntalaisille laadukkaita ja turvatusti palveluja tuottavasta uudesta Seinäjoesta.

Kuntarakenteen kehittämiseen liittyy yhteinen näkemys ja tahto yhteisen tulevaisuuden rakentamisesta. Sen kautta nähdään enemmän mahdollisuuksia positiiviseen kehitykseen, vaikka väestön ikärakenne ja talouden nihkeä kehittyminen muodostuvat yhä raskaammiksi rasitteiksi kunnille. Yhä haastavammaksi muotoutuva toimintaympäristö ja vaativammat palvelutarpeet vaativat vahvempaa kuntaa.

Jalasjärven ja Seinäjoen liittymistä ei yksioikoisesti voi puoltaa tai kieltää palvelurakenteen kehityksellä. Niin sosiaali- ja terveys-, sivistys- ja koulutus- kuin teknisen toimen palveluissa on odotettavissa sekä paranemista että huononemista kuntien yhdistyessä. Palvelujen tuottamisen ja toteuttamisen periaatteet ovat molemmissa kunnissa hyvin samanlaisia, mutta käytännöt erilaisia.

Hallinnon työntekijöiden kannalta fuusio mahdollistaa erikoistumisen ja paremman liikkuvuuden. Kansalaiselle se tarkoittaa osaavampaa ja laadukkaampaa palvelua. Sosiaali- ja terveyspalveluilla on yhteys elinvoimaan, eli alueen kehittämis- ja elinkeinopoliittika heijastuu myös sosiaali- ja terveystoimeen. Työ on hyvää lääkettä – työllisyys ja työpaikkakehitys on tärkeää väestön hyvinvoinnin kannalta. Sivistys- ja koulutuspalveluiden kehittämisellä ei voida perustella tai tyrmätä

kuntafuusiota. Tekniselle toimelle yhdyskuntarakenne sanelee ehdot palveluiden järjestämiselle.

Edelleen kuntarakenteen kehittämisen tärkein kysymys on lähikehittäminen, eli miten toteutetaan tulevaisuudessa lähipalvelut ja -vaikuttaminen. Haasteena fuusiossa on paikallistuntemuksen häviäminen ja päätöksenteon etääntyminen sekä yhdyskuntarakenne, eli nykyisten kuntakeskusten väliset pitkät etäisyydet ja laaja maantiede. Jalasjärven keskustaajama tulee olemaan merkittävä lähipalvelukeskus myös tulevaisuudessa, sen lisäksi että uuden kunnan sisällä on löydettävissä useampia palveluja ja työpaikkoja tarjoavia keskuksia.

Tässä yhdistymissopimuksen taustamuistiossa on kuvattu Jalasjärven kunnan ja Seinäjoen kaupungin yhdistymisen mahdollisuuksia ja haasteita keskeisten toimintasektoreiden – hallinnon ja talouden, sivistystoimen (ml. aikuiskoulutusta koskevat esitykset), sosiaali- ja terveystoimen sekä teknisen toimen – kautta. Lopuksi on esitetty hallinnon ja palvelutoiminnan järjestämisestä kuntien kesken sovitut seikat sekä kuntien esitys valtioneuvostolle yhdistymisen tukemisesta.

Kuntien yhdistymispäätökset on tehtävä huhtikuun loppuun 2014 mennessä ja uuden Seinäjoen valmistelu on syytä käynnistää heti. Selvityshenkilöiden alkuperäinen esitys oli yhdistyminen jo vuoden 2015 alussa, mutta lainarahoituksella turvatut Jalasjärven palvelut sekä nykyisen palvelurakenteen purkaminen sekä uusien rakentaminen puoltaa lisääjän varaamista valmistelulle ja yhdistymisen toteutumista vuoden 2016 alussa.

Uuden Seinäjoen väkiluku vuoden 2016 alussa olisi Tilastokeskuksen väkilukuennusteen mukaan 69.918 asukasta. Uusi Seinäjoki ohittaisi väkiluvulla mitattuna Vaasan (ennuste 62.544) ja Rovaniemen (ennuste 62.471) sekä niukasti myös Hämeenlinnan (ennuste 69.211) nousten Suomen 14. suurimmaksi kaupungiksi väkiluvulla mitattuna, mikäli vertailukaupunkeihin tai muihin keskisuuriin kaupunkeihin ei liity kuntia. Kuntien perustunnuslukuja on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Kuntien perustunnusluvut

	Jalasjärvi	Seinäjoki	Jalasjärvi ja Seinäjoki yhteensä
Väkiluku 31.12.2013	7 986	60 354	68 340
Väkiluvun muutos, % 31.12.2012 - 31.12.2013	-1,1	1,3	1,1
0-14 -vuotiaiden osuus väestöstä, % 31.12.2012	15,7 %	18,3 %	18,0 %
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, % 31.12.2012	59,6 %	64,6 %	64,0 %
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä, % 31.12.2012	24,8 %	17,1 %	18,0 %
Maapinta-ala, km ² 1.1.2013	819	1 432	2 251
Taajama-aste, % 1.1.2012	45,9	89,8	84,3
Vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, % 31.12.2011	61,9 %	73,2 %	71,8 %
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, % 31.12.2011	17,4 %	30,6 %	29,0 %
Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä 31.12.2011	3 080	29 960	33 040
Työllisten osuus 18-74-vuotiaista, % 31.12.2011	58,6	64,2	63,5
Työttömyysaste, % 31.12.2011	9,2	8,3	8,4
Kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrä 31.12.2011	3 315	26 776	30 091
Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus työllisestä työvoimasta, % 31.12. 2011	70	82,4	
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	19,6	2,9	4,4
Jalostuksen työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	26,5	24,8	25,0
Palvelujen työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	52,2	71,2	69,5
Taloudellinen huoltosuhde, työvoiman ulkopuolella tai työttömänä olevat yhtä työllistä kohti 31.12.2011	1,45	1,19	1,22
Eläkkeellä olevien osuus väestöstä, % 31.12.2011	30,4	21,4	22,5
Yritystoimipaikkojen lukumäärä 2012	795	4 370	5 165

1. Hallinto, talous ja kehittäminen

Jalasjärven ja Seinäjoen yhdistyminen on vahvimmin perusteltavissa kuntien elinvoiman ja kilpailukyvyn kannalta. Kaupunkien välisessä kiristyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä kilpailussa kaupungin koko ja kootut kehittämisresurssit vaikuttavat kilpailukykytekijöihin. Yhteinen kuntarakenne on perusteltavissa myös strategisesti. Vahvemman kunnan kautta saadaan kokonaisvaltaiseen ja strategiseen kehittämiseen vaikuttavampia ja selkeämpiä linjauksia. Isommalla kunnalla vahvistetaan yhteistä kilpailukykyä ja sitä kautta elinvoimaa, sillä vahvemmin kilpailukykyinen kunta kykenee paremmin huolehtimaan myös tasapainoisesta alueen sisäisestä kehittämisestä.

Yhdistyminen on perusteltavissa osittain myös on yleishallinnon ja johtamisen tehostamisen kannalta. Suunnitteluun ja kehittämiseen saadaan yhdistymisen myötä yhteisiä resursseja. Viranhaltijaorganisaatioiden perusrakenne on hyvin yhtäläinen kunnissa. Seinäjoen viranhaltijaorganisaatio perustuu kaupunginkanslian lisäksi kolmen palvelukeskuksen malliin; sivistyskeskus, sosiaali- ja terveyskeskus sekä tekniikkakeskus. Kaupunginkanslia ja palvelukeskukset jakaantuvat edelleen tulosalueisiin ja tulosyksiköihin. Lisäksi kaupungin organisaatiossa on kolme liikelaitosta; Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos, Seinäjoen Seudun Elinkeinokeskus (SEEK) ja Seinäjoen Työterveys, 1.1.2015 SEEK yhdistetään Frami Oy:n kanssa. Jalasjärven kunnan palvelut jakaantuvat hallinto- ja talousosastoon, sivistyspalveluihin, teknisiin palveluihin ja maaseutupalveluihin, JAKK toimii kunnan liikelaitoksena. Jalasjärven terveydenhuolto on JIK peruspalveluliikelaitosyhtymän toimintaa.

Uuden Seinäjoen mahdollisuudet liittyvät organisaatioiden vahvistumiseen, osaamisen lisääntymiseen, haavoittuvuuden vähenemiseen ja henkilökunnan kehittämisen mahdollisuuksiin. Hyvin hoidetulla kuntaliitoksella on hallinnossa mahdollista saavuttaa säästöjä kun päällekkäiset rakenteet voidaan purkaa. Palvelutuotannon tehostaminen voidaan toteuttaa ilman henkilöstön irtisanomista eläköitymisen ja muun poistuman avulla.

Yhteisessä organisaatiossa johtaminen voidaan aidosti toteuttaa selkeällä ja tehokkaalla tavalla sekä henkilöstön osaaminen hyödyntää palvelujen tuottamisen kannalta hyvin ja tarkoituksenmukaisesti.

Kuntaliitoksessa on tunnistettava fuusioprosessin haasteet kustannusten ja palvelurakenteiden harmonisoinnissa. Byrokratia asukkaille ja asiakkaille päin ei saa kasvaa. Kuntaliitoksessa on myös huomioitava asukkaiden huoli paikallisuuden, yhteisöllisyyden ja palvelujen etääntymisestä paikalliselta tasolta.

Voimavarojen ja resurssien kokoaminen yhteen organisaatioon on tehokkain, hyvät palvelut turvaavin ja taloudellisin tapa hoitaa hallintopalvelut. Yksi organisaatio selkeyttää johtamista, poistaa organisaation haavoittuvuutta, turvaa erikoisosaamisen, antaa mahdollisuuden yhteisen ja toimivan tietotekniikan ja muun toimistotekniikan hyväksikäyttämislle ja poistaa

päällekkäiset rakenteet. Palvelujen tuottamisjärjestelmän kehittäminen on tarpeen ja uudella organisoinnilla on saatavissa toiminnallista ja taloudellista tehokkuutta.

Nykyiset kuntien talouden sopeuttamisohjelmat viedään läpi suunnitellusti. Uuden Seinäjoen elinvoiman vahvistamisella voidaan kuntataloutta sopeuttaa pitkällä aikavälillä ilman ylimääräisiä sopeuttamistoimia.

Elinkeinopoliittisesti yhdistymisestä hyötyy erityisesti elintarvikesektori. Etelä-Pohjanmaa on kokonaisuudessaan maaseutuvaltaista aluetta, jolla on poikkeuksellisen vahva elintarvikkeiden jalostamiseen liittyvä osaaminen. Älykkäiden ruokajärjestelmien ja muiden maakunnallisten kärkialojen vaaliminen ja tuominen entistä vahvemmin osaksi kuntien kehittämistä tuo järkevyyttä kunnan kehittämiseen.

Myös liikenneverkkoon pohjautuva kehityskäytäväajattelu saa uutta pontta keskuskunnan kasvaessa. VT 3 ja 19 ympäristön kehittäminen näkyisi MALPE-kehittämisessä (maankäyttö, asuminen, liikenne, palvelut, elinkeinot) vahvempana kokonaisuutena.

On muistettava, että pienemmässä kunnassa on toimintatapoja ja muita hyviä käytäntöjä, jotka mahdollistavat esimerkiksi välittömämmän yhteistyön yritysten kanssa. Toimivien toimintatapojen säilyttäminen osana laajempaa kokonaisuutta on molempia osapuolia hyödyntävä tekijä. Keskeisten tekijöiden tunnistaminen ja säilyttäminen liittymisprosessissa on tunnistettava ja pyrittävä mahdollisuuksien mukaan säilyttämään.

Yhdistymissopimuksen mukaan Uusi Seinäjoki käyttää yhdistymisavustukset erityisesti Jalasjärven alueen kehittämiseen sellaisiin hankkeisiin, jotka hyödyntävät koko aluetta. Yhdistymisen myötä Jalasjärven mahdollisuudet hyötyä Seinäjoen kasvusta ovat suuremmat. Vahvemmassa ydinkaupungista hyötyy koko kaupunkiseutu ja maakunta.

2. Sivistyspalvelut

Kuntien yhdistyminen johtaa sivistystoimen ja sen eri toimintojen uudelleen organisoimiseen, joka mahdollistaa tehtävien uudelleenjärjestelyt ja resurssien uudelleen kohdentamisen. Sivistystoimen palvelut ovat pääosin lähipalveluita, joten palveluverkkoon kuntien yhdistymisellä ei ole juurikaan vaikutuksia.

Voimavarojen kokoaminen tuo lisää mahdollisuuksia suunnitteluun ja kehittämistoimintaan. Pidemmällä aikavälillä tällä on toimintaa tehostavia ja todennäköisesti myös kustannuksia säästäviä vaikutuksia.

Sivistyspalveluiden kustannukset vaihtelevat kunnan koon ja asutusrakenteen mukaan. Seinäjoella maakuntakeskuksena palvelutarjonnan täytyykin olla muita kuntia laajempaa, joten kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin käytetty euromäärä on sekä absoluuttisesti että asukasmäärään suhteutettuna selvästi muita isompi. Toisaalta hajautuneesta asutuksen rakenteesta ja pienemmistä yksiköistä johtuen Jalasjärvellä päivähoiton ja opetuspalveluiden menot lasta ja oppilasta kohden ovat Seinäjokea korkeammat.

Molemmissa kunnissa päivähoitoon tulevien lasten määrä on kasvussa, mikä merkitsee erityisesti päiväkotipaikkojen lisäämistarvetta. Seinäjoella oppilasmäärän kasvu on niin voimakasta, että koulutilaa tarvitaan nopeasti lisää. Päivähoidon ja opetuspalveluiden investoinnit ja käyttömenot ovat siten väistämättä kasvussa, kuntaliitoksesta huolimatta.

Pidemmällä aikavälillä ainakin kansalaisopiston ja taiteen perusopetuksen organisaatioiden sekä mahdollisesti myös nuorisopalveluiden yhdistämisistä on saavutettavissa sekä toiminnallista että jossain määrin myös taloudellista hyötyä. Myös kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden yhdistäminen hyödyntää molempia kuntia.

Kokonaisuudessaan kuntaliitoksessa on kyse on siitä, mikä ratkaisu turvaa sellaiset taloudelliset toimintaedellytykset, joilla palvelut ja niiden taso kyetään parhaiten turvaamaan.

Sivistyspalveluiden kehittämiseksi tulee tehdä mahdollisimman tarkka ennuste talouden kehittymisestä. Sen jälkeen sovitaan, mistä palveluista huolehditaan ja mikä on näiden palveluiden taso. Tärkeimpien palveluiden osalta tulee sopia myös palveluverkosta.

Kunnissa on varsin yhtenäinen ja selkeä näkemys siitä, mitkä ovat keskeisimmät sivistystoimen palvelut. Näiden palveluiden tasosta ja saatavuudesta tulee huolehtia kaikissa olosuhteissa. Muiden palveluiden taso on riippuvainen taloudellisista resursseista.

Sivistyspalvelut palveluittain

Molemmissa kunnissa kunnat hoitavat tällä hetkellä itse varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, kirjaston, osan kulttuuripalveluista, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Vapaa-ajan palveluissa kunnat tekevät

monella tasolla yhteistyötä alan yhdistysten, urheiluseurojen ja muiden toimijoiden kanssa.

Ammatillisen koulutuksen osalta Seinäjoki ja Jalasjärvi ovat Seinäjoen koulutuskuntayhtymän jäsenkuntia. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä ylläpitää myös Seinäjoen ammattikorkeakoulua, joka muuttui yhtiömuotoiseksi vuoden 2014 alusta. Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy:n osakkaina ovat Seinäjoki, Ilmajoki, Kurikka ja Ähtäri.

Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo kuuluu Seinäjoen kaupungin organisaatioon. Jalasjärvellä museoista vastaavat kotiseutu- ja museoyhdistykset. Seinäjoki ja Jalasjärvi ylläpitävät kansalaisopistoa. Kurikassa kansalaisopistotoiminnasta vastaa Kurikkalan Setlementtiyhdistys, jolle kaupunki maksaa avustusta. Seinäjoki on osakkaina Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kannatus Oy:ssä. Jalasjärvellä on Alajärven musiikkiopiston toimipiste.

Seinäjoen kaupunginteatteri Oy:ssä Seinäjoen kaupungin omistusosuus on 100 %. Seinäjoen orkesteria ylläpitää Seinäjoen orkesteriyhdistys ry. Teatterin ja orkesterin nettokustannukset jäävät kuitenkin kaupungin maksettavaksi.

Sivistystoimen palvelut on järjestetty Seinäjoella ja Jalasjärvellä varsin pitkälle samoilla periaatteilla. Havaitut erot johtuvat suurimmaksi osaksi kuntien erilaisesta asutusrakenteesta ja koosta. Em. syistä ja lähipalveluperiaatteesta johtuen merkittävät rakenteelliset muutokset tai toimipaikkojen yhdistämiset tai lakkauttamiset eivät ole mahdollisia.

Sivistyspalveluiden luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatiot sekä hallintomallit ovat molemmissa kunnissa lautakuntien lukumäärää lukuun ottamatta käytännössä samanlaiset. Erot johtuvat lähinnä kuntien kokoeroista. Viranhaltijaorganisaatiot ovat kokonaisuudessaan pienet. Sivistystoimessa toimivien nykyiset tehtävät voivat muuttua. Erityisen selkeä tarve on ainakin kehittämis- ja suunnittelutehtävien lisäresursointiin ja toimistopalveluiden lisäämiseen.

Päivähoito

Päivähoitopaikkoja tarvitaan molempien kuntien alueella nykyistä enemmän, mikä merkitsee myös henkilöstön ja tilojen lisätarvetta. Organisaatioiden yhdistäminen ei muuta tilannetta. Oleellista on käyttää kaikkia niitä keinoja, joilla päivähoidon ja erityisesti kunnallisen päivähoidon kysyntää voidaan hillitä.

Parhaaksi ratkaisuksi on yleisesti osoittautunut ns. avointen palveluiden tarjoaminen varsinaisen päivähoidon tilalle silloin, kun lapsi ei molempien vanhempien työn tai opiskelun vuoksi välttämättä tarvitse varsinaista päivähoitoa. Painetta kunnalliseen päivähoitoon vähentää myös yksityinen päivähoito, joka ei tosin alenna kustannuksia, koska yksityisiä koskevat samat vaatimukset ja määräykset kuin kunnallisiakin hoitopaikkoja. Kolmantena

vaihtoehtona on kotihoidon tuen järjestäminen niin, että sillä on todellinen päivähoiton kysyntää alentava vaikutus. Hoidon järjestämisen kannalta on tavoiteltavaa, että mahdollisimman pieni osa alle 3-vuotiaista on päivähoidossa.

Varhaiskasvatuksen/päivähoidon organisaatioiden yhdistäminen merkitsee lähinnä yhteistä hallintoa. Varsinaiseen toimintaan ratkaisulla ei ole vaikutusta. Kuntien yhdistyminen ei merkitse välttämättä käytännössä muita muutoksia kuin kotihoidon tuen kuntalisän kriteerien ja yksityisen päivähoiton toimintaperiaatteiden yhtenäistämistä.

Esi- ja perusopetus

Seinäjoen ja Jalasjärven perusopetukset on yhdistyvät yhdeksi opetuspalveluiden kokonaisuudeksi. Todennäköisesti suurimmat hyödyt saavutetaan voimavarojen yhdistämisellä kehittämistoiminnassa ja suunnittelussa. Varsinaiseen opetustoimintaan ja sen järjestämiseen yhdistämisellä ei ole merkittäviä vaikutuksia.

Jos yhteisen opetustoimen kouluverkkoon tehtäisiin jatkossa muutoksia, perusopetuksen oppilaat sijoitettaisiin silloinkin nykyisten/entisten kotikuntien mukaan, koska etäisyydet ovat suhteellisen pitkät, eikä kuntien rajan läheisyydessä ole missään kohdin molemmin puolin rajaa runsasta asutusta. Joissakin tapauksessa tilanne voi olla toinen erityisopetuksessa, jolloin erityisopetus järjestetään samalla tavalla kuin kunnat järjestäneet sen yhteistyössä jo ennen yhdistymistä.

Pidemmällä aikavälillä yhdistetyssä opetustoimessa toimintaperiaatteet yhtenäistetään ja käytettävissä olevat resurssit saatetaan samalle tasolle.

Lukiokoulutus

Kuntarakennetta enemmän lukioiden tulevaisuuteen vaikuttavat valtakunnalliset koulutuspoliittiset ratkaisut ja tulevat opiskelijamäärät. Erilaiset etäopetusratkaisut ovat jo tällä hetkellä mahdollisia, mikä helpottaa yksilöllisten opintomahdollisuuksien tarjoamista pienissäkin yksiköissä.

Selkein malli on jatkaa nykyisten kuntien omien lukioiden toimintaa, joihin väestöpohjat on riittävät ja lukiot pysyvät lähipalveluina. Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat ovat tärkeitä erityisesti pienemmissä yksiköissä, jotta molempien koulumuotojen opetus saadaan hoidettua ammattitaitoisesti ja laadukkaasti. Tämä merkitsee sitä, että lukiokoulutusta ei voi tarkastella pelkästään omana kokonaisuutenaan ilman perusopetusta ja sen järjestelyitä.

Ammatillinen koulutus

Etelä-Pohjanmaalla ammatillisen koulutuksen järjestäminen on lähes kokonaan koulutuskuntayhtymien vastuulla. Suurin ja tärkein toimija

maakunnassa ja erityisesti Seinäjoen ja Jalasjärven kannalta on Seinäjoen koulutuskuntayhtymä. Kuntien yhdistyminen ei sinänsä vaikuta kuntayhtymän opetus- tai muuhun toimintaan. Luonnollisesti yhdistyneen kunnan painoarvo kuntayhtymässä olisi kuitenkin suurempi.

Ammatillisen koulutuksen kannalta oleellista on koulutuksen korkea laatu ja opiskelupaikkojen riittävyys. Kuntayhtymän omistusosuuksilla on tässä suhteellisen pieni merkitys. Kuitenkin koulutuksen ja toiminnan kehittämisen kannalta on tärkeää, että päätöksenteossa otetaan maakunnan keskusalueen nuorten ja elinkeinoelämän koulutukselliset tarpeet riittävässä määrin huomioon.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistotoiminnan yhdistämisellä lisätään resursseja suunnitteluun ja kehittämiseen. Taloudellisia säästöjä saataisiin tuskin aikaan, mutta toiminnan laatua parannettua ja tarjontaa todennäköisesti lisättyä.

Musiikkiopisto ja taiteen opetus

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kunnallistamisella pyritään saamaan toimintaan lisää tehokkuutta ja taloudellisuutta. Seinäjoki voi vastuukuntana huolehtia nykyisten musiikkiopiston toimipisteiden ja myös Jalasjärven musiikkiopistopalveluista. Jalasjärven siirtyminen Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistoon muodostaisi sekä maantieteellisesti että toiminnallisesti tarkoituksenmukaisemman kokonaisuuden. Kuntaliitoksessa on kuitenkin huomioitava, että Jalasjärvellä on oltu erittäin tyytyväisiä Alajärven musiikkiopiston toimintaan ja tarjontaan.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut ovat varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden lisäksi sivistystoimen keskeisimpiä peruspalveluita. Kunnilla on velvollisuus järjestää kirjastopalvelut. Kirjastopalveluiden yhdistäminen ei muuta kirjastoverkkoa, vaan nykyiset kirjastot säilytetään liitoksenkin yhteydessä. Kirjastoautoja on kolme, mutta yhdestä autosta voitaneen luopua, koska kahdessa vuorossa toimien kahdella kirjastoautolla kyettäisiin hoitamaan koko alue.

Kulttuuripalvelut

Seinäjoen taidelaitoksilla on oma roolinsa. Sen sijaan varsinaiset kuntien kulttuuritoimet toimivat varsin pitkälle samoilla periaatteilla. Kulttuuripalvelut tarjoavat mahdollisuuksia niin kulttuurin toimijoille kuin kulttuurin kuluttajillekin. Tämä perustyö ei yhdistymisessä muutu. Resurssien yhdistämisestä on hyötyä, koska se tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuksia työnjakoon ja tarvittaessa myös erikoistumiseen. Kolmas sektori ja kansalaisopisto ovat merkittäviä toimijoita ja kulttuuritoimien yhteistyökumppaneita kulttuuripalveluiden järjestämisessä. Yhdistymisen yhteydessä tulee erityisesti huolehtia paikallisen kulttuurityön toimintaedellytysten säilymisestä.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalveluissa on oleellista, että perus- ja lähiliikuntapaikat ovat mahdollisimman helposti asukkaiden saavutettavissa. Uuden Seinäjoen on syytä panostaa erityisesti kunto- ja terveysliikuntaan. Myös vähemmän harrastettavien lajien harjoittelu- ja kilpailupaikkoja tarvitaan, mutta riittää, kun niitä löytyy alueelta. Niiden ei tarvitse olla jokaisen harrastajan kodin välittömässä läheisyydessä.

Liikuntapalveluiden yhdistäminen ei todennäköisesti tuo taloudellista säästöä, mutta se antaa paremmat mahdollisuudet liikuntapalveluiden alueelliselle suunnittelulle. Liikuntapalveluiden järjestämismuodosta riippumatta uuden Seinäjoen tulee entistä enemmän keskittyä kunto- ja terveysliikunnan edistämiseen. Toisaalta kunnan tehtävänä on antaa mahdollisuuksia myös liikunnan kilpailutoimintaan. Liikuntapaikkojen ohella tässä on tärkeää myös yhteistyö urheiluseurojen kanssa.

Nuorisopalveluissa korostuvat syrjäytymisen ehkäisy ja nuorten osallisuuden lisääminen. Nuorisotyön resurssit ovat niukahkot. Kun kuntien mahdollisuudet lisähenkilöstön palkkaamiseen ovat varsin heikot, nuorisopalveluiden yhteen kokoamisella on mahdollista tehostaa toimintaa. Toisaalta nuorisotyössä on tärkeää, että ohjaaja tuntee nuoret ja heidän olosuhteensa, jotta ohjaus ja tuki osataan suunnata oikein.

Aikuiskoulutuskeskusta koskevat peruslinjaukset

Jalasjärven aikuiskoulutuskeskuksen (jäljempänä JAKK) toiminta jakautuu selvityshetkellä Jalasjärven kunnan yksin omistaman yhtiön JAKK koulutus Oy:n ja kunnan liikelaitoksena toimivan JAKK-liikelaitoksen toimintaan. Edellinen toteuttaa markkinaperusteista koulutusta, kuten työvoimakoulutusta, ja jälkimmäinen opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään järjestämislupa perustuvaa ammatillista aikuiskoulutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on anottu lupaa siirtää viime mainitun koulutuksen järjestämisluvat JAKK koulutus Oy:lle, mutta päätöstä asiassa ei vielä ole.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyrkinyt koulutuksen järjestäjäverkon kokoamiseen. Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano-ohjelma merkitsee, että JAKK:n mahdollisuudet jatkaa erillisenä yhden kunnan ylläpitämänä koulutusyksikkönä ovat vähäiset.

JAKK ja Sedu Aikuiskoulutus poikkeavat aikuiskouluttajina merkittävästi toisistaan. JAKK on kehittynyt kuljetus- ja logistiikka- sekä maarakennusalan valtakunnalliseksi kouluttajaksi, jonka toimipaikkoja on edelleen Jalasjärven lisäksi 6 paikkakunnalla. ELY-keskukset ja alan työnantajat arvostavat JAKK:n joustavuutta ja ketteryyttä, mahdollisuutta valtakunnallisten työnantajien palveluun yhdeltä luukulta sekä kilpailun olemassaoloa työvoimakoulutuksessa. Sedu Aikuiskoulutuksen vahvuutena on johtava asema maakunnan aikuiskouluttajana, toiminnan hallittu kasvu, korkeatasoinen laadunvarmistus ja monipuolisuus.

Toimintojen yhdistäminen on vähäisen päällekkäisyyden johdosta helppoa ja mahdollistaa molempien vahvuuksien hyödyntämisen. Erityisesti logistiikan koulutuksen yhteistyö tukisi Seinäjoen kaupunkiseudun hanketta Nordic Logistic City Seinäjoki, joka tähtää Seinäjoen seudun vahvistumiseen eräänä maan tärkeimmistä logistiikkakeskuksista.

Valtakunnallisen ja maakunnallisen toimintastrategian ero on aikuiskouluttajien välillä on merkittävä ja voi aiheuttaa ongelmia yhdistämisessä. JAKK:n toiminta kaipaa vielä tulokunnan kohentamista, josta syystä sen välitön liittäminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Ensi vaiheessa opetus- ja kulttuuriministeriön tulisi siirtäisi JAKK-liikelaitoksen järjestämisluvut vuoden 2015 loppuun saakka JAKK koulutus Oy:lle. JAKK-liikelaitoksen henkilöstö siirrettäisiin yhtiön palvelukseen. Seinäjoen seudun koulutuskuntayhtymän tulisi ostaa JAKK koulutus Oy:n osakekannan, joka voi tapahtua uuden muodostuvan kunnan peruspääomaosuutena. Yhtiön osakepääoma koostuu kalustoapportista. Yhtiön arvosta tulisi tehdä puolueeton arvonmääritys. Yhtiön strategiasta päättää kuntayhtymän asettama hallitus, operatiivisesta toiminnasta yhtiö nimensä säilyttäen. Kun vuoden 2016 loppuun mennessä Sedu Aikuiskoulutuksen markkinaehtoinen koulutus tulee yhtiöittää, se tai mieluiten koko muukin aikuiskoulutus liitettäisiin samaan yhtiöön ja sen nimi muutettaisiin uutta tilannetta vastaavaksi. Jos koko Seinäjoen seudun kuntayhtymä yhtiöitetään tulevaisuudessa, muodostuisi konsernirakenne tytäryhtiöineen.

3. Sosiaali- ja terveyspalvelut

Yhdistyneen kunnan mahdollisuudet ja vahvuudet muodostuvat erityisesti toiminnan sisällöllisestä kehittämisestä ja kehittämisestä, hallinnon tehostamisesta sekä henkilöstön rekrytoinnin ja osaamisen vahvistumisesta.

Liittymisessä on tunnistettava uhat ja heikkoudet, jotka muodostuvat päätöksenteon ja ohjauksen mahdollisesta byrokratisoitumisesta ja kankeudesta, eli reagoinnin hitaudesta, palvelujen saavuttavuuden osittaisesta heikkenemisestä sekä tehokkuutta vähentävästä osaoptimoinnista. Suuremman toimijan toimintatapa ja organisaatiokulttuuri arvioidaan usein kankeammaksi ja toimintoja keskittäväksi. Tämä puolestaan saattaa lisätä kuntalaisten eriarvoisuuden tuntoa erityisesti palvelujen saavutettavuudessa.

Yhdistyneen kunnan lisäarvona on palvelurakenteen haavoittuvuuden vähentyminen. Se myös luo edellytyksiä palvelujen järjestämiselle erityisesti huomioiden lähivuosien väestö- ja ikärakenteen sekä kuntien toimintaedellytysten muutokset mm. työllisyydessä, työpaikkakehityksessä ja kuntataloudessa. Palvelujen saatavuuden turvaamisen oletetaan edellyttävän tulevaisuudessa suurempaa toimijaa.

Olenneisimmat ennakoitavat tekijät sosiaali- ja terveystoimessa liittyvät väestön määrälliseen kasvuun, ikärakenteen muutokseen ja sairastavuuteen, jotka haastavat niin palvelurakenteen, toimintatavat kuin kuntien taloudelliset edellytykset turvata tarvittavat sosiaali- ja terveyspalvelut. Yksi keskeistä kysymyksistä on palveluprosessien tehokkuuden ja palkkaharmonisoinnin näkökulmasta, henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi, potilasturvallisuuden varmistamiseksi ja vahvistamiseksi lähipalveluperiaatteen uudelleenarviointi.

Peruskunta- ja liikelaitoskuntayhtymämallien sulauttaminen merkitsee hyvien palvelu- ja työkäytäntöjen ja tukitoimintojen integroimista uuteen toimintakokonaisuuteen. Toiminnallisia haasteita syntyy mm. tietohallinnon järjestelmien ja ohjelmistojen integroinnista sekä toimivien sähköisen asioinnin ja mm. henkilöstöhallinnon sähköisten järjestelmäratkaisujen integroinnista.

Henkilöstörakenteet ja henkilöstömitoitukset on organisaatioissa tarkistettu viime vuosina toiminnan ja lainsäädännön edellyttämälle tasolle palvelu- ja toimintorakennemuutosten yhteydessä (mm. Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro kuntafuusio ja JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän perustaminen). JIK:n henkilöstöstä n. 32 % on määräaikaista, joista Jalasjärven toimipisteissä toimii 78 henkilöä. Haasteena on joka tapauksessa henkilöstön määrällinen riittävyys ja osaamisen kohdentuminen palvelutarpeiden kasvaessa. Henkilöstörakenteen kapeikkoina ovat mm. lääkäreiden, puheterapeuttien ja sosiaalityöntekijöiden saatavuus. Oman haasteensa tulevalle palvelurakenteelle muodostavat lainsäädännön edellytykset (esim. ikälaki) ja valvovan viranomaisen tulkinnat riittävästä henkilöstörakenteesta. Yhtenä ratkaisuna nähdään alueellisen koulutuksen suhde kapeikkoihin (esim. suuhygienistit).

Henkilöstön palkkauksen harmonisointi edellyttää toimenpiteiden aikataulutusta ja arviointia peruskuntien sekä JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän palkkauserusteiden ja tason harmonisoinnista. JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymässä on suoritettu palkkaharmonisointi peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän perustamisen yhteydessä ja vastaavasti Seinäjoella Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro kuntafuusion yhteydessä. Osa palkkaharmonisointia on myös nimikkeistön ja palkkausrakenteen tarkastelu.

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän purkamisella ei ole merkittäviä tulosvaikutuksia kuntien talouteen. Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymän nettovarallisuus jaetaan kunnille peruspääosaosuuksien suhteessa. Kuntien osuus kuntayhtymän nettovarallisuudesta on noin 1.100.000 euroa/kunta. Kuntien taseessa kuntayhtymän osuudet on arvostettu 1.000.000 euron arvoon, joten kuntayhtymän purkautuessa kunnille kirjautuisi n. 100.000 euron positiivinen tulosvaikutus.

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 20 §:ssä säädetään liikelaitoskuntayhtymästä eroamisesta. Perussopimuksessa todetaan, että eroavalle jäsenelle suoritetaan sen peruspääoman jäsenosuutta vastaava suhteellinen osuus liikelaitoskuntayhtymän nettovarallisuudesta tai osa siitä. Nettovarallisuus lasketaan vähentämällä taseen varoista vieras pääoma ja pakolliset varaukset.

Perussopimuksen 23 §:ssä säädetään liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta ja loppuselvityksestä. Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta ja loppuselvityksestä huolehtii johtokunta, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Liikelaitoskuntayhtymän purkautuessa nettovarallisuus jaetaan peruspääoman jäsenosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymän purkautumiseen liittyen tulee tehdä henkilöstön siirtoa koskeva päätös sekä päättää eläkevastuista ja muista henkilöstöön liittyvistä vastuista. Näistä ei ole sovittu kuntayhtymää perustettaessa (perussopimuksessa, kuntayhtymän perustamisasiakirjoissa tai henkilöstösopimuksissa).

Perussopimuksen 15 §:n mukaan jäsenyhteisöjen osuudet liikelaitoskuntayhtymän varoihin sekä vastuut veloista ja velvoitteista määräytyvät peruspääomaosuuksien suhteessa. Kuntayhtymän eläke- ja varhaiseläkeperustaiset vastuut siirtyvät siis jäsenkuntien vastattavaksi. Esitämme harkittavaksi, että eläkevastuiden jakosuhteista sovitaan erikseen, etenkin, mikäli henkilöstö siirtyy muilla periaatteilla kuin 1/3 henkilöstön lukumäärästä / kunta.

Kuntayhtymän purkautumisen yhteydessä on kiinnitettävä huomiota tilinpäätöksen laadintaan ja muiden purkutoimenpiteiden laatimiseen ja kustannusten kohdistumisesta sopimiseen, purkamisesta vastuussa olevan toimielimen tai toimielimien määrittelyyn, loppuselvityksen aikana luottamushenkilöille maksettaviin palkkioihin ja korvauksiin sekä niiden

kustannusten jakoon, loppuselvitysten tilintarkastuksen suorittamiseen, tarkastuslautakunnan arviointityön loppuun saattamiseen ja arviointikertomuksen käsittelyyn, kuntayhtymän purkautumisesta ilmoittamiseen veroviranomaiselle, Kuntien Eläkevakuutukselle, Suomen Kuntaliitolle, vakuutusyhtiöille sekä muille viranomais- ja sidosyhteisötahoille, yksilöityjen päätösten tekemiseen eri omaisuuserien luovuttamisesta jäsenkunnille tai muille yhteisöille, mahdollisten hankerahoitusten siirtämiseen hanketta jatkavalle organisaatiolle ja rahoittajan kanssa asiasta sopimiseen sekä kuntayhtymää koskevien sitoumusten ja sopimusten selvittämiseen ja siirtämiseen toimintaa jatkavalle organisaatiolle.

Kaikkiaan sosiaali- ja terveystoimessa palvelurakenteen olennainen osa on tarvittavien toimitilojen käyttötarkoituksen mukainen toimivuus, sijainti ja rakennustekninen kunto. Jatkossa tarvitaan kiinteistömässän kokonaisinventointi osana palvelurakennetta. Kustannustehokkaan toiminnan organisointi puolestaan edellyttää sairaala-, asumis- ja hoivapaikkojen riittävyden ja alueellisen sijainnin tarkempaa analyysiä sekä arviointia mm. kotiin annettavien palvelujen kokonaisuuteen.

Palvelurakenteiden harmonisoinnilla voidaan purkaa erityisesti silloajattelun jäänteitä ja toteuttaa toimiva sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Samalla mahdollistuu laajempi integraatio, jossa toteutuvat kunnan eri hallinnon alojen yhteistyö, yhteisen työn ja vastuun kehittäminen kunnan sisällä, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toiminnallinen suhde kuntaan, terveyden edistämisen rakenteet sekä uudet toimintamallit erityisesti varhaisen tuen käytäntöihin.

4. Tekninen toimi

Hallinto

Teknisen toimen hallinnon keskeiset kysymykset liittyvät henkilöstöön – ikääntymiseen, tehtävien ja palkkojen harmonisointiin, toimintakäytäntöjen yhdenmukaistamiseen jne. - siitä riippumatta, miten tekninen toimi organisoidaan. Monet tämän sektorin uhat eivät ole sidottuja kuntien fuusioon, jonka ajankohdasta riippuen organisaatioissa on vaihtelevassa määrin joko pian poistuvia tai tehtäviinsä vasta harjaantuvia henkilöitä – tai mahdollisesti myös vakanssinsa jatkosta epävarmoja määräaikaista viranhaltijoita. Fuusio mahdollistaa erikoistumisen eri tehtäviin ja koulutuksen tehokkaamman hyödyntämisen.

Laajemmassa organisaatiossa asioiden dokumentoinnin, erilaisten selvitysten ja raporttien tarve lisääntyy. Lisääntyvä ja aikaisempaa parempi tietotekniikka ei johtane merkittäviin työmäärän säästöihin vaan kasvaviin palvelu- ja nopeusvaatimuksiin sekä samoin kasvaviin hankinta- ja koulutuskustannuksiin, joita kuntien yhdistymisellä voitaneen rajoittaa vain osittain.

Tilapalvelut

Tilapalvelujen tehtäväkokonaisuus ja henkilöstörakenne ovat selvityskunnissa pääosaltaan samankaltaisia, ja tilapalvelujen kokonaishenkilöstö suhteutettuna kunnan asukasmäärään on molemmissa kunnissa samaa luokkaa (Jalasjärven siivouksen osuus vähennetty). Siten yhdistymisestä ei luultavasti seuraisi suuria muutoksia henkilöstö- ja palvelurakenteeseen yksittäisten toimenkuvien tarkastelumahdollisuuden lisäksi. Pidemmällä aikajänteellä suuremman yksikön voidaan olettaa toimivan hieman henkilötehokkuutta lisäävästi.

Suurempi organisaatio mahdollistaa henkilöstörakenteessa oman osaamisen asiantuntijakentän ja vertaistuen laajentamisen sekä antaa mahdollisuuden erikoistumiseen päällekkäisiä toimenkuvia yhteen sovitettaessa. Suuremmassa kunnassa on myös isomman rakennuskannan edut, mikä voi synnyttää myös kustannushyötyä ulkoisten palvelujen ja materiaalien kilpailutuksessa. Suuremmassa kunnassa teknisen toimialan tukipalvelut ovat laadukkaampia ja saatavuus parantuu. Uudessa Seinäjoessa on mahdollisuus muutokseen ja parhaiden toimintatapojen käyttöönottoon koko uuden kunnan osalla sekä teknisten järjestelmähankintojen kustannussäästöihin. Sähköisten seuranta- ja hallintajärjestelmien yhdistäminen ja laajentaminen luo tehokkuutta ja kustannussäästöä mm. energiankäytössä.

Haasteena on kuntakeskusten pitkät etäisyydet, paikallistuntemuksen ja päätöksenteon etäytyminen. Fuusiossa on myös huomioitava, että rakennustietoaineistojen yhteensovitus on aikaa vievää.

Toimintojen harmonisoinnin keskeiset kysymykset liittyvät eri toimintatapojen yhdistämisiin ja parhaiden käytäntöjen omaksumiseen toimintoja

sopeutettaessa. Teknisten järjestelmien yhteensovittamisessa saattaa alkuvaiheessa syntyä ylimääräisiä kustannuksia, mutta pidemmän ajan kuluessa siinäkin voidaan olettaa saavutettavan säästöä.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Kiinteistö- ja mittauspalveluissa on osaavaa henkilöstöä ja suurempi henkilöstömäärä vähentää organisaation haavoittuvuutta sekä mahdollistaa resurssien yhdistämistä esim. lähemmäksi EU:n Inspire-direktiivin vaatimaa tasoa. Fuusio mahdollistaa palvelutason nostamisen pitkällä aikavälillä ja parantaa kehittämistä. Yhdistyminen mahdollistaa tehokkuuden esim. opaskartan teossa, paikkatietoanalyysissä, ilmakuvauksessa ja näistä voi olla säästöjä tiedossa. Yhteisen paikkatietojärjestelmän (Tekla GIS / Esri ArcGIS) käyttöönotolla saadaan jo lyhyellä aikavälillä merkittävää kehitystä. Yhteinen järjestelmä lisää tietojen saatavuutta ja mahdollistaa yhteiskäytön.

Yhdistymisessä on huomioitava, että erilaiset toimintatapojen ja järjestelmien yhdistämisessä ja opettelussa kuluu aikansa. Aineistojen yhtenäistäminen, niiden laajentuminen ja ajan tasalla pitäminen vaativat myös lisää työpanosta. Liittyvissä kunnissa on ollut epäyhtenäinen palvelutaso: kiinteistönmuodostus Jalasjärvellä on hoidettu ostopalveluna ja Seinäjoella omana tuotantona.

Nykyisen palvelutason turvaaminen on nykyhenkilöstön määrällä haasteellista. Selvityskunnissa henkilöstöä on mitoitettu osaksi sen mukaan, hoidetaanko tehtävät itse vai ostopalveluna. Oma kiinteistönmuodostustoiminta asemakaava-alueilla aiheuttaa kuntien välillä merkittävän eron. Maanmittausalan henkilöstöä on Seinäjoella rekrytoitu siten, että työt pystytään hoitamaan tyydyttävästi, mutta tehtäväkentän laajentamiseen ei ole mahdollisuuksia. Jalasjärvellä alan henkilöstöä on tehtäväkenttään nähden niukasti.

Kunnallistekniikka

Kuntien yhdistäminen mahdollistaa henkilöstön erikoistumisen ja kattavamman varamiesjärjestelmän. Tällöin erikoisosaajien käyttö on parempaa. Fuusion avulla voidaan ottaa käyttöön parhaimmat toimintatavat ja hakea harmonisoinnin etuja ja päällekkäisyyksien poistoja kunnallistekniikassa esim. yksityisteiden ja puistojen hoidossa sekä kuljetuksissa. Suurempi yksikkö mahdollistaa suuremmat hankintakokonaisuudet, rekrytointi suureen organisaatioon on helpompaa ja myös henkilöstön kehittäminen ja etenemismahdollisuudet ovat parempia. Lisäksi koulutusta voidaan suunnata tarkoituksenmukaisemmin. Isommassa kunnassa koneita ja laitteita voidaan hyödyntää monipuolisemmin ja keskittää päivystystä.

Fuusion haasteena on myös kunnallistekniikassa paikallistuntemuksen kaikkoaminen sekä pitkät etäisyydet, jotka heijastuvat kuljetuskustannusten kasvuun. Mikäli päivystystoimintaa keskitetään, saattaa se tuoda viivettä tai epävarmuutta esim. erilaisten sääolosuhteiden hälytyksissä.

Henkilöresurssien yhdistäminen ei luo päällekkäisyyksiä, joten jokainen molemmissa kunnissa oleva henkilö tarvitaan palvelujen tuottamiseen. Henkilöstö yhdistyessäänkin on niin ohut, että tilaaja-tuottaja -malliin ei ole järkevää ryhtyä.

Suurin yksittäinen harmonisointikysymys kunnallistekniikassa liittyy yksityisteihin. Seinäjoki hoitaa ja avustaa yksityisteitä, kun taas Jalasjärvi pelkästään avustaa. Mikäli siirryttäisiin Jalasjärven malliin, saataisiin kaupungille säästöjä ja Seinäjoen malli koko uudessa kaupungissa aiheuttaisi lisäkustannuksia. Toinen suuri harmonisointikysymys liittyy Seinäjoella toimivan kuljetuskeskuksen palvelujen käytön laajuuteen. Edelleen tärkeimpiä harmonisointikohteita olisivat puistojen hoito (hoitoluokitus), liikuntapaikkojen hallinnointi ja hoito sekä katuvalaistuksen hallinnointi ja käyttö.

Kaavoitus ja kaupunkisuunnittelu

Kaavoituksessa ja kaupunkisuunnittelussa on luonnollisesti ollut yhtenäinen lain tulkinta esim. suunnittelu- ja lupakäytännöissä ja viranomaisyhteistyössä sekä osaava henkilöstö. Fuusio mahdollistaa myös laajemman Seinäjoen kaupunkiseudun toiminta-alueen tavoitteellisen kehittämisen. Pitkällä aikavälillä voidaan nostaa palvelutasoa ja vauhdittaa kehittymistä.

Suuremman kunnan heikkoutena ovat kuntakeskusten pitkät etäisyydet, lisäksi kuntarakenne on fyysisesti epäyhtenäinen, mikä vaikeuttaa maankäyttöä. Yhden maankäytön asiantuntijan on uudessa Seinäjoessa syytä keskittyä Jalasjärven alueelle.

Henkilöstön lisätarve on olemassa jo nykyisen kasvun vuoksi. Yhdistyminen edellyttää merkittävämpää henkilöstöresurssien lisäämistä.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun vahvuutena laajentuvassa kunnassa on henkilöstön erityisosaamisen parempi hyödyntäminen ja laajempi vertaistuki sekä heikompi palveluiden haavoittuvuus. Fuusio mahdollistaa myös viranhaltijoiden erikoistumisen. Loma-aikoina palvelujen saavutettavuus parantunee liitoksen myötä. Sektorilla voidaan saavuttaa tilakustannussäästöjä toimipisteiden vähentyessä palveluja keskitettäessä.

Haasteena on paikallistuntemuksen heikkeneminen ja "hiljaisen tiedon" heikompi välittyminen päätöksentekoon. Fuusiossa tulee välttää liikaa erikoistumista, jotta työtehtävät eivät yksipuolistu liikaa johtaen työmielekkyyden heikkenemiseen. Kouluttautumiseen ja arkistointiin tulee löytää aikaa ja resursseja erityisesti yhdistymisen jälkeen. Sektorille haaste on myös pidentyvät tarkastus- ja asiointimatkat ja lomakierron suunnittelu. Paikkatietoaineistojen yhteensovitus on aikaa vievää ja kustannuksia aiheuttavaa. Palvelujen keskittämisen myötä muusta tekniikkakeskuksesta erillään oleva toimipiste hankaloittaa sujuvaa yhteistyötä.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelutarve kasvaa jatkossa johtuen lainsäädännön lisääntymisestä ja tehtävien siirtämisestä valtiolta kunnille. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tulee sijaita fyysisesti samoissa tiloissa muun tekniikkakeskuksen kanssa. Rakennusvalvonnalla ja ympäristönsuojelulla on lainsäädännöstä johtuvia samoihin asiakokonaisuuksiin liittyviä virkatehtäviä. Myös yhteistyö muiden tekniikkakeskukseen kuuluvien osa-alueiden kanssa on edellytys sujuvaan alueidenkäytön kehitykseen. Rakennusvalvonnan tiukentuvat määräykset, mm. energiamääräykset, vaativat lisää työpanosta neuvontaan ja osaamista lupien käsittelyyn.

Konkreettinen esimerkki on haja-asutusalueiden jätevesiasetus, jonka johdosta ympäristönsuojelun neuvontatarve lisääntyy jatkuvasti vuoden 2016 lähestyessä. Myös luvitettavien kohteiden määrä lisääntyy radikaalisti rakennusvalvonnassa.

Henkilöstö on alueella jo nyt alimitoitettua. Fuusiotilanteessa resurssipula ei helpota, sillä asiakkaiden palveluun ei vapaudu yhtään enemmän henkilötyövuotta. Toimitilojen keskittämisen kautta kuluu tarkastajien aikaa enemmän pidentyneisiin tarkastus- ja valvontakäynteihin.

5. Hallinnon ja palvelutoiminnan järjestämisestä uudessa Seinäjoessa sovitaan seuraavasti:

- Hallinto- ja talouspalvelujen toimintojen yhdistäminen on luontevaa tuotettavien palvelujen samankaltaisuuden johdosta. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan kannalta on tärkeää, että hallinto- ja talouspalvelut tuotetaan keskitetysti siten, että uuden Seinäjoen hallinto- ja talouspalvelut sijoittuvat Seinäjoelle.
- Jalasjärven nykyiselle kunnantalolle muodostetaan palvelutoimisto, jossa tuotetaan Jalasjärven alueen asukkaiden tarvitsemia lähipalveluja. Palvelutoimisto huolehtii mm. yleisestä asiakaspalvelusta ja neuvonnasta. Lisäksi palvelutoimistossa on mm. maatalous- ja lomitussasiakkaiden, sivistystoimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä teknisen toimen palveluja. Jalasjärven palvelutoimiston osaamista ja palveluja tarjotaan myös laajemmalle kuin Jalasjärven alueen asukkaille. Palvelutuotannossa hyödynnetään sähköisen asiainnin mahdollisuuksia.
- Maaseututoimen palvelut tuotetaan osana Seinäjoen kaupunginkanslian toimintaa. Jalasjärven osalta palvelua annetaan Jalasjärven palvelutoimistosta. Lomituspalvelu hoidetaan myös jatkossa Jalasjärveltä.
- Koulujen toiminta järjestetään opetuksellisista ja kasvatuksellisista lähtökohdista. Alakoulun lakkauttamisen raja on 3 –opettajaisuus kuitenkin niin, että ikäluokassa on keskimäärin 7 oppilasta.
- Lukiokoulutuksen vetovoima alueella edellyttää Jalasjärven lukion toiminnan jatkumista.
- Koulujen tietohallinto keskitetään talouspalvelujen tietohallintoon, ruokapalvelut ja siivouspalvelut keskitetään hallintopalvelujen tulosalueelle.
- Maksuton kuljetus järjestetään esioppilaista 4.-luokkalaisiin, jos koulumatka on yli kolme (3) kilometriä. Vastaavasti tätä vanhemmat peruskoululaiset saavat maksuttoman kuljetuksen yli viiden (5) kilometrin koulumatkaan.
- Harrastajien tarvitsemien liikuntatilojen osalta alle 18-vuotiailta ei peritä maksua. Muiden osalta maksut / tilavuokrat määritellään samoilla periaatteilla kuin muissakin kaupungin liikuntapaikoissa.
- Uuden Seinäjoen kaupungin alueen kansalaisopistotoiminnasta vastaa Seinäjoen kansalaisopisto ja tuntimäärä pidetään nykyisellä tasolla ottaen kuitenkin huomioon valtioneosuusperusteissa tapahtuvat mahdolliset muutokset. Kansalaisopisto tuottaa palvelut myös Karvian kunnan asukkaille.

- Jalasjärven kunnankirjasto muutetaan lähikirjastoksi, joka tulee osaksi kaupunginkirjasto-maakuntakirjastoa ja sen tarjoamia palveluja.
- Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimissa turvataan nykyinen palvelutaso. Yhdistysten toiminta-avustusten jaossa noudatetaan yhteisiä periaatteita ja kaupungin avustussääntöjä ottaen huomioon voimassa olevat palvelusopimukset (esim. Jalasjärvi-seura ja Jalasjärven Jalas).
- Musiikkiopisto liitetään osaksi Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistoa. Musiikkiopiston palvelut järjestetään nykyisen tasoisina ottaen kuitenkin huomioon valtioneosuusperusteissa tapahtuvat mahdolliset muutokset.
- Jalasjärven ammatillinen aikuiskoulutuskeskus (JAKK) liitetään osaksi Sedu aikuiskoulutusta.
- Jalasjärven kunnan liittyessä Seinäjoen kaupunkiin Jalasjärven alueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään osana Seinäjoen sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintaa.
- Sosiaali- ja terveysterveystoimien tuotetaan pääasiassa asiakaskohtaisesti lähipalveluina, jolloin palvelun tuottajan tai järjestäjän muutos ei vaikuta asiakkaan tilanteeseen. Jalasjärven terveyskeskusta kehitetään sisältäen mm. lääkäripalvelut ja niihin liittyvät tarkoituksenmukaiset tukipalvelut. Selvitetään mahdollisuus lääkärivastaanottoon klo 20.00 saakka Jalasjärven terveyskeskuksessa.
- Työterveyspalveluiden osalta vastaanottotoiminta toteutetaan osana Seinäjoen työterveys – liikelaitoksen toimintaa.
- Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään osana yhteistoiminta-alueen toimintaa.
- Kuntayhtymien tuottamia palveluja tarkastellaan erikseen uuden Seinäjoen palvelutarpeista lähtien.
- Ympäristönsuojelu liitetään osaksi tekniikkakeskuksen toimintaa.
- Yksityistieavustukset pidetään samalla tasolla.
- Uuden Seinäjoen yhteinen asuntopoliittinen ohjelma päivitetään siten, että laadintatyössä on mukana myös Jalasjärven edustus ja siinä huomioidaan koko uuden Seinäjoen tarpeet.
- Kunnat esittävät, että OKM siirtää Jalasjärven kunnan ammatillisen aikuiskoulutuksen toimiluvan Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle /JAKK Oy:lle

- Ensisijaisesti kunnat esittävät, että JAKK takaisinperinnästä voitaisiin luopua kokonaan tai sitä kohtuullistetaan.
- Toissijaisesti kunnat esittävät valtiolle 35 M€ käyttämistä seuraaviin Seinäjoen elinvoimaisuutta, kilpailukykyä ja vetovoimaa lisääviin infrastruktuurihankkeisiin:
 - 1) VT 3 / VT 19 Jalasjärven risteys muuttaminen kiertoliittymäksi (Liikenneviraston yleissuunnitelma / tiesuunnitelma on valmistumassa)
 - 2) VT 19 tason parantaminen välillä Jalasjärvi - Seinäjoki; puuttuvalta osin katuvalaistus koko matkalle ja tarvittavat ohituskaistat
 - 3) VT 19 välillä Nurmon risteys - Atria Oyj:n risteys tien muuttaminen nelikaistaiseksi